

Ks. Krzysztof Ryszka

Nadzwyczajni szafarze Komunii świętej w diecezji bielsko-żywieckiej

Diecezja nasza [bielsko-żywiecka] powstała 25 marca 1992 roku. Część diecezji pochodzi z dawnej archidiecezji krakowskiej, gdzie ta posługa nie została wprowadzona, druga część pochodziła z diecezji katowickiej, gdzie po konferencji plenarnej Episkopatu Polski z dnia 2 maja 1990 roku wprowadzono tę posługę.

Pierwszy kurs przeprowadzono tam w Kokoszycach, diecezjalnym domu rekolekcyjnym we wrześniu 1990 roku, w wyniku którego ordynariusz diecezji katowickiej w niedzielę 23 września ustanowił pierwszą grupę nadzwyczajnych szafarzy. Część z nich pochodziła z terenów przekazanych nowej diecezji bielsko-żywieckiej. Pierwszy ordynariusz tej diecezji bp Tadeusz Rakoczy pozwolił, by w nowej diecezji nadzwyczajni szafarze spełniali nadal swoją posługę. Było ich wówczas 25. Opiekę nad nimi zlecił Diecezjalnej Komisji Liturgicznej, a ta powierzyła mnie troskę o ich działalność i formację. Najpierw szafarze co roku przyłączali się do grup rekolekcyjnych organizowanych dla nadzwyczajnych szafarzy organizowaną przez archidiecezję katowicką.

Gdy z terenu (od proboszczów) zaczęły napływać pytania o zorganizowanie kursu dla nowej grupy nadzwyczajnych szafarzy, komisja liturgiczna, której przewodniczącym jest ks. dr Piotr Greger, zwróciła się do biskupa o pozwolenie na zorganizowanie takiego kursu. Dzięki pozytywnemu stanowisku biskupa ordynariusza pierwszy taki kurs zorganizowano w Wielkim Poście 1998 r. przez cztery soboty. Do proboszczów zostały przesłane wymagania, jakie musi spełnić kandydat o wzory formularzy zgłoszenia. Zgłoszono 32 kandydatów i w Wielki Czwartek ksiądz biskup udzielił im błogosławieństwa do wykonywania posługi. Odtąd opiekun nadzwyczajnych szafarzy, ówczesny notariusz kurii ks. Krzysztof Ryszka przejął starania o organizowanie dla nich dorocznych rekolekcji jesienią każdego roku, od roku 1997, na których zostały im przedłużone upoważnienia, o ile taką wolę wyraził proboszcz nadzwyczajnego szafarza.

Ponadto organizowano dla szafarzy skupienie w okresie Bożego Narodzenia kończące się spotkaniem opłatkowym, w którym zazwyczaj uczestniczył jeden z biskupów. Rekolekcje organizowano w licznie występujących w diecezji domach rekolekcyjnych. Czasem korzystano z domów rekolekcyjnych poza diecezją, np. w r. 2000 w Kalwarii Zebrzydowskiej u OO Bernardynów. Dotychczas zorganizowano 6 kursów (1998, 2001, 2003, 2005 i 2008). W wyniku kursów liczba szafarzy wzrastała. Jej zmniejszanie następowało w wyniku śmierci niektórych, dobrowolnej rezygnacji lub za sprawą interwencji proboszczów lub w wyniku nie spełnienia przez nich wymogu uczestnictwa w dorocznych rekolekcjach. W pogrzebach zmarłych szafarzy starali się uczestniczyć w strojach liturgicznych wszyscy, którzy tylko mogli. Zawiadamiano o nich za pomocą wytworzonej przez szafarzy sieci kontaktowej.

O zwolnieniu szafarza z funkcji informowałem go pisemnie, informację taką przekazałem też jego proboszczowi.

O ukończeniu przez kandydata kursu informowałem proboszcza, zapraszałem do katedry na obrzęd ustanowienia, przysyłałem mu też opracowaną instrukcję o sprawowaniu przez szafarza posługi w parafii. Instruowałem też o konieczności zawiadomienia o spełnianiu funkcji szafarza w szpitalu dyrekcji oraz potrzeby przedstawienia świadectwa zdrowia.

W instrukcji przypominałem o konieczności poinformowania parafian o rozpoczęciu w parafii wykonywania posługi przez szafarza. Dobrym pomysłem był list pasterski, jaki do całej diecezji skierował biskup katowicki, gdy wprowadzał w posługę nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej. Jeżeli ktoś rezygnował np. ze względu na wiek, postarałem się o list dziękczynny biskupa ordynariusza.

Ważnym wydarzeniem dla szafarzy jest pielgrzymka do Częstochowy. Dotychczas odbyły się dwie w 2004 r. i 2005 r.

Dużym przeżyciem dla szafarzy było też poproszenie ich do rozdawania komunii na Błoniach w czasie pierwszej pielgrzymki do naszej Ojczyzny papieża Benedykta XVI. Prośbę o posłanie skierował bp Guzdek z Krakowa i on też pisemnie podziękował. Z naszej diecezji bielsko-żywieckiej uczestniczyło w wykonywaniu posługi na Błoniach 28.05.2006 r. 39 szafarzy.

Pewnym wydarzeniem było też uruchomienie na stronie diecezji strony internetowej www.szafarze.diecezja.bielsko.pl.

Obecnie w diecezji spełnia posługę 109 nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej, pomagając w komunikowaniu w kościołach i zanosząc Komunię świętą do chorych w niedzielę i do szpitali.

W miarę wzrastania liczby szafarzy organizowaliśmy rekolekcje dla nich w dwóch turnusach, a w tym roku w czterech, ze względu na szczupłość miejsc w domu rekolekcyjnym. Pewne trudności występują z szafarzami braćmi zakonnymi. Nie uczestniczą oni w rekolekcjach organizowanych przez diecezję, tłumacząc się, że mają swoje zakonne.

Od 8 stycznia 2006 r. patronem nadzwyczajnych szafarzy w diecezji bielsko-żywieckiej jest św. abp Józef Bilczewski. Akt zawierzenia diecezjalnej grupy szafarzy dokonano podczas dnia skupienia w Wilamowicach, miasteczku urodzenia świętego. Myśl ustanowienia patrona wyszła oddolnie od szafarzy.

Ks. Krzysztof Ryszka
Opiekun nadzwyczajnych szafarzy Komunii
w diecezji bielsko-żywieckiej